

ter uden Anstregelse, det kan jeg, saa meget godt forstaa; at de Vedkommende, naar de have troet, at de pludselig havde faaet laud eller Beløven uden mindste Uleilighed, betragte det som en Skuffelse, naar det kommer til at vise sig for dem, at Sagen forholder sig anderledes, ogsaa dette fatter jeg helt vel. Men deraf følger virkelig ikke, at der skulde være sket dem den mindste Uret; det er det, som de Herrer maa gjøre sig klart. Med Hensyn til det Spørgsmaal, som det ærede Medlem fremsatte, vil jeg blot sige, at det er meget rigtigt, at hvor der i en kongelig Anordning er fastsat visse Betingelser, maa i Almindelighed H. S. Majestæt Kongen ved en Resolution kunne dispensere; men jeg vil bede det ærede Medlem samtidig være opmærksom paa, at det er ingenlunde det Samme for de Paagjældende, om de ved en særlig allerhøieste Dispensation kunne komme til at staa lige med de Andre, som have fyldstgjort Betingelserne, eller om dette ikke er Tilfældet; thi for at give en saadan Dispensation maa der være særlige Grunde, der maa Mæne til end den Omstændighed, at det er bemyndet for de Paagjældende; det er den store Forskjel. Hvis man altsaa havde fundet, at de ældre Examinander eller Kandidater havde noget Krav paa, at de nye Regler skulde komme dem tilgode, saa antager jeg, at min ærede Kollega havde fremkaldt en kongelig Resolution herom; der behøves ikke noget Lovforslags Forelæggelse ligesaa lidt som ved Fastsættelsen af de nye Regler. Men naar Thinget, naar Rigsdagen i det Hele onsker at fritage Examinator og Examinander for et maasse mindre behageligt Møde, saa skal dette, som sagt, ikke fra Regjeringens Side møde nogen Indvending.

Steenstrup: Egeoverfor den høitærede Minister vil jeg kun gjøre opmærksom paa, at der er en væsentlig Forskjel mellem en enkelt Examenskarakter, der gaar op i en anden som Hovedkarakter, og to helt selvstændige Examenskarakterer.

Chr. Niemstad: Da det, jeg havde til Hensigt at sige, er udtall af de to ærede Ministre, navnlig af den ærede Kirke og Undervisningsminister, og da tillige den ærede Ord-

fører for Forslagsstillerne har erkjendt det for rigtigt, at Forslaget bliver ændret i den Retning, han nærmere omtalte, i hvilken Henseende jeg væsentlig kan være enig med ham, skal jeg frasælde Ordet.

Th. Nielsen: Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne bemærkede ved Forelæggelsen af Lovforslaget og har ogsaa idag gjort gjældende, at dette Lovforslag væsentlig var fremskommet ved det Uføre, hvori vi vare komne ved den kongelige Anordning af 30te Juni d. A. Dels for at hjælpe os ud af dette Uføre, saaledes at Ingen kom til at lide Uret derved, og dels for at se, om Ministeriet ganske har været paa Lovmedholdelighedens Omraade, da det fremsom med Anordningen, have Forslagsstillerne fremsat Lovforslaget. Samme Lovforslag synes altsaa at fremtræde som en Leilighedslov, men den ærede Ordfører for Forslagsstillerne har dog selv givet Antydninger af, at han var tilbøielig til at gaa videre, end det er fremsat i Lovforslaget, og det ærede Medlem for Ufø (Steenstrup) har endog talt om, at det kun var et halvt Arbejde. Støttet herpaa tager jeg ikke i Betænkning at komme med nogle Antydninger af, i hvilke Retninger jeg mener, at Lovforslaget navnlig kunde gaa videre. Jeg skal minde om, at denne Sag i 1868 er bleven omhyggelig omdebateret, og at det navnlig dengang blev gjort gjældende, i hvor høi Grad det Lovforslag, der endelig blev gjort til Lov, nemlig Loven af 26de Mai 1868, dog i Grunden var laugsnæssigt. Dette blev allerede dengang meget stærkt gjort gjældende under Debatten, og jeg skal ikke komme tilbage dertil. Jeg deler fuldkommen den Betragtning, at denne Lov er altsor laugsnæssig, og at vi ikke derved have kunnet spore synderligt, at vi ere komne mange Aar bort fra 1849, og dog siger § 83 i Grundloven — ja, jeg kan ikke huske Ordene, men Meningen er da denne —, at alle Indskrænkninger i den frie og lige Udgang til Erhverv, som ikke ere begrundede i det almene Vel, skulle hæves. Disse Tanker bleve allerede dengang gjorde gjældende, og jeg skal ikke opholde mig derved; jeg skal kun give en Antydning af, i hvilken Retning jeg mener,